

Не всі сучасні програми, забезпечені повними комплектами методичних матеріалів. У зв'язку з цим самими педагогами проводиться серйозна робота з вибору засобів і методів, вибудовування технології взаємодії з батьками.

Таким чином, для доцільної і ефективної взаємодії з батьками необхідно забезпечення індивідуального, диференційованого підходу до роботи з сім'ями вихованців на основі аналізу досвіду сімейного виховання, а також контингенту батьків; планування педагогами в календарному плані різних форм спілкування з батьками, іншими членами сім'ї, взаємозв'язок різних форм. Наявність в ЗДО документації, що розкриває роботу педагогів з батьками (протоколи батьківських зборів, консультацій, наявність матеріалів наочної педпропаганди, їх зберігання); підбір матеріалів в методичному кабінеті ЗДО на допомогу педагогам: пам'ятки, запитальники, консультації, кращий досвід сімейного виховання, а так само організація участі педагога-психолога і педагогів в пропаганді мети і завдань, змісту і методів сімейного виховання дошкільнят, забезпечить повноцінну взаємодію системи дошкільного виховання і сімейного.

Список використаних джерел

1. Бабаєва, Т.І. Комплексна освітня програма дошкільної освіти «Дитинство» [Текст] / Т.І. Бабаєва, А.Г. Гогоберидзе, О.В. Солнцева [и др.]. – СПб .: ТОВ «ДИТИНСТВО-ПРЕС», 2016. – 352 с.
2. Веракса, Н.Є. Орієнтовна загальноосвітня програма дошкільної освіти «Від народження до школи» [Текст] / Н.Є. Веракса, Т.С. Комарова, М.А. Васильєва. – М .: МОЗАІКА-СИНТЕЗ, 2014. – 352 с.
3. Доронова, Т.Н. Орієнтовна основна освітня програма «Світи дитинства: конструювання можливостей» [Текст] / Т.М. Доронова [и др.]. – М.: АСТ: Астрель, 2015. – 206 с.

КОМАРНИЦЬКА А. В.,
ЛАВРЕНОВА М. В.,
Мукачівський державний університет, Україна

УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА СУЧАСНОГО КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

У своєму розвитку наша держава орієнтується на європейський досвід функціонування основних сфер життєдіяльності суспільства, водночас зберігає і примножує надбання національної культури. За цих умов основним в управлінні країною в цілому та окремими її галузями є втілення демократичних засад, формування інформаційного суспільства, прагнення до підвищення культури управління соціально-економічними й педагогічними системами, зокрема, організаційної культури управління в галузі освіти.

Теорія і практика доводить, що успішна діяльність освітнього закладу освіти в значній мірі залежить від управлінської майстерності, особистісних і ділових якостей його керівника. Сучасний керівник – носій організаційних змін, який виробляє нові підходи до розв'язання проблем, пропагує нові цінності серед співробітників, одержимий ідеєю, готовий переборювати труднощі заради її втілення в життя. Сучасний керівник – це лідер, здатний вести свій педагогічний колектив до обраних

перспектив, переборюючи стереотипи, використовуючи інноваційні управлінські технології, впроваджуючи зміни і долаючи труднощі та перешкоди на своєму шляху.

Проблема управлінської культури висвітлена в наукових працях Л. Васильченко, В. Гладкова, Л. Даниленко, І. Жерносека, Г. Єльнікової, Л. Калініної, С. Королюк, М. Лапшина, В. Маслова, В. Мельника та ін. Разом з тим у науково-педагогічній літературі накопичено значний досвід дослідження особливостей формування професійної та педагогічної культури. Це, насамперед, праці Є. Бондаревської, І. Зязюна, О. Гармаша, І. Ісаєва, В. Сластьоніна.

Зміст управлінської культури керівника навчального закладу детермінований як загальнокультурним розвитком особистості, так і вимогами професійної діяльності. Управлінська культура керівників саме навчальних закладів має певні особливі характеристики та розглядається з огляду на певну специфіку їх роботи. Так, В. Сластьонін вважає, що управлінська культура людей, зайнятих у сфері освіти є частиною їх професійно-педагогічної культури [3, с.178]. Управлінську культуру керівника навчального закладу доречно розглядати у об'єктивному вимірі як певну символічну реальність, що уособлює сприйняття на рівні суспільної свідомості та свідомості представників професійної субкультури системи цінностей, установок, способів комунікації, традицій, ритуалів, знань, умінь, навичок, що у сукупності характеризують способи здійснення управлінської діяльності, його оціночні ставлення до неї. Разом з тим, управлінська культура реалізується тільки через суб'єктний вияв, тобто є складним інтегральним творенням в цілісній структурі особистості менеджера освіти, що може формуватися лише в контексті соціальної, суспільно-корисної діяльності.

До критеріїв та показників професійної культури сучасного менеджера освіти можна віднести: умотивованість керівника до здійснення управлінської діяльності, усвідомлення моральних норм та цінностей, прагнення до професійної самореалізації, асертивність поведінки, креативність, ініціативність (мотиваційно-ціннісний компонент); усвідомлене ставлення до збагачення й поглиблення знань і професійного розвитку, прагнення до формування тактичних і стратегічних цілей, усвідомлення управлінських рішень, стійкість позиції, внутрішня самодисципліна (когнітивно-діяльнісний компонент), необхідність розвитку професійно важливих якостей, відкритість до спілкування, усвідомлення власної рольової поведінки (рефлексивний компонент).

Традиційне уявлення про управлінську культуру пов'язується в основному з виділенням норм, правил управлінської діяльності, педагогічної техніки й майстерності. Аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження дає підстави виокремити компоненти управлінської культури: аксіологічний, технологічний і особистісно-творчий. Аксіологічний компонент управлінської культури керівника школи утворений сукупністю управлінсько-педагогічних цінностей, що мають значення і сенс в керівництві сучасною школою. У процесі управлінської діяльності керівник школи засвоює нові теорії та концепції управління, оволодіває вміннями і навичками, і в залежності від ступеня їх застосування в практичній діяльності вони оцінюються їм як більш або менш значущі.

Технологічний компонент управлінської культури директора школи включає в себе способи і прийоми управління педагогічним процесом. Технологія внутрішньошкільного управління припускає вирішення специфічних педагогічних завдань. Рішення даних завдань ґрунтується на вміннях керівника-менеджера в області педагогічного аналізу та планування, організації, контролю і регулювання педагогічного процесу.

Особистісно-творчий компонент управлінської культури директора школи розкриває управління педагогічними системами як творчий акт. При всій заданості, алгоритмічності управління діяльність керівника школи є творчою. Освоюючи цінності і технології управління, керівник-менеджер перетворює, інтерпретує їх, що визначається як особистісними особливостями керівника, так і особливостями об'єкта управління. Стає очевидним, що управління педагогічними системами є сферою докладання і реалізації здібностей особистості. В управлінській діяльності директор школи самореалізується як особистість, як керівник, організатор і вихователь [3, с.452]

Управлінська культура характеризує особистість керівника навчального закладу як кваліфікованого управлінця, здатного ефективно виконувати управлінську діяльність. Загальнолюдські цінності, норми моралі, вироблені історичною практикою суспільства, високо цінуються та є обов'язковими для успішної управлінської діяльності керівника закладу освіти. Світ культури постає, насамперед, як світ цінностей матеріальних і духовних, створених або виділених у природі людиною, якими вона насолоджується в міру своєї обдарованості, освіченості та вихованості. Цінність означає значущість, корисність або шкідливість чого-небудь для людини, групи, суспільства. Цінність може допомогти оцінити що-небудь у порівнянні, тобто виступити критерієм вибору. Цінність сама стає орієнтиром, тому що вона є засобом досягнення мети.

Таким чином, управлінська культура керівника навчального закладу є складовою його загальної та професійної культури. Змістом управлінської культури керівника навчального закладу є знання принципів, методів, організаційних форм і технологічних прийомів управління освітнім процесом, що спрямований на підвищення його ефективності, соціально й професійно зумовлену сукупність управлінсько-педагогічних цінностей, що мають значення і сенс в керівництві сучасною школою, механізми соціокультурної регуляції, особистісні здібності, якості і характеристики. Яку б блискучу освіту не здобув керівник, йому треба постійно займатись самовихованням, саморозвитком. Керівник навчального закладу повинен працювати над своїми моральними, діловими якостями, особистісним розвитком та іміджем.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з. Дод., допов. на CD) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. – 1736 с.
2. Кравцов В.О. Теоретичні аспекти інтерпретації змісту професійної культури вчителя / В.О.Кравцов // Наукові записки КДПУ. – Випуск 54. – Серія Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім.В.Винниченка, 2004. – С.81-85.

3. Сластенин В.А. Педагогика: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / В. А. Сластенин, И. Ф. Исаев, Е. Н. Шиянов; Под ред. В.А. Сластенина. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 576 с.

KONCHOVYCH K. T.,
FEDURTSYA V. E.,
Mukachevo State University, Ukraine,

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE ECONOMISTS

Professional education of future economists needs specialists of a new generation. They must be prepared in accordance with the European requirements for higher education. Modern education in Ukraine is characterized by two components in the training of future specialists. The first component includes the cooperation of the leading European universities, which logically includes the universities of Ukraine. The second component requires the integration of educational systems and structures at the state level into a single European space with a single result in professional training. The only results in professional education are competence, that is, the indicators by which future economists will operate in the future, which includes only requirements in the standards of training and criteria. Such unification will significantly increase the competitiveness of our specialists in the European labor market.

In order to comprehensively study the essence and structure of professional competence as the basic fundamental for the formation of pedagogical mastery of future teachers of primary classes, a historical and terminological analysis of the concept of "competence" has been held, which shows that in the pedagogical scientific circles, this term began to be applied from the eighties of the XX century in the sense of the educational result of the person who is studying.

Professional competence has its structure and classification characteristics. O. Dubaseniuk to the main components of the vocational and pedagogical competence include: competence in the field of theory and methodology of the educational process; competence in the field of professional subjects; social and pedagogical competence; differential psychological competence; autopsychological competence.

Markova distinguishes the following types of professional competence:

- special competence - possession of own professional activity at a rather high level, the ability to design their further professional development;
- social competence - possession of joint (group, cooperative) professional activity, cooperation, as well as methods of professional communication adopted in this profession, social responsibility for the results of their professional work;
- personal competence - possession of methods of personal self-expression and self-development by means of confrontation with professional deformations of the individual;
- individual competence - possession of methods of self-realization and development of individuality within the profession, readiness for professional growth, ability to efficiently organize their work without overloads.

The peculiarities of the training of students in economic specialties are covered in the works by a group of authors - H. Cherednychenko, O. Zelikovska, Yu. Bondarenko.. It is

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>